

Izlaganje na znanstvenom skupu
UDK 327 (497.4:497.5)(042.5)

Slovenska politika i slovensko-hrvatski odnosi*

MATIJA MALEŠIČ**

Sažetak

Autor prikazuje uvjete u kojima je Slovenija stekla nezavisnost: raspad komunizma u Jugoslaviji i opredjeljenje slovenskog naroda za demokraciju, prijetnju velikosrpske politike i ostataka komunizma u tzv. SR Jugoslaviji te početno nerazumijevanje međunarodne zajednice. Unatoč nepovoljnim okolnostima, Slovenija se uspostavila kao samostalna država zahvaljujući učinkovitoj obrani od agresije JNA. Nakon okončanja agresije ostvarena je visoka politička stabilnost unatoč velikom broju parlamentarnih političkih stranaka kao i uspješna gospodarska politika. Slovenija u međunarodnim odnosima ima niz zajedničkih interesa s Hrvatskom. Autor naglašava da se slovensko-hrvatski odnosi mogu unaprijediti postupnim rješavanjem otvorenih pitanja: utvrđivanja granične crte, prepreka u gospodarskoj suradnji, zaštite vlasništva, statusa nuklearne elektrane Krško i problema duga Ljubljanske banke.

Vjerujemo da su mnoge kulturne, povijesne, gospodarske i osobne veze u prošlosti i sadašnjosti, kao i pripadnost istom kulturnom krugu temelji koji će utjecati na visoku razinu civilizacijske, kulturne i gospodarske suradnje, unatoč pojedinim trenutnim teškoćama i zastojećima u našim međusobnim odnosima.

Takva očekivanja gradimo na uspješnim dogovorima i usklađenim akcijama u vrijeme neposredno prije 1990., to jest prije velikih povijesnih promjena, kojih smo bili svjedoci, a pogotovo u vrijeme priprema na osamostaljenje, u pripremama odgovarajućih državotvornih akata te sve do međunarodnog priznanja dviju samostalnih, suverenih i nezavisnih država.

Kad govorimo o velikim povijesnim, rekao bih, tektonskim pomacima na našem kontinentu, mislim na raspad bipolarne diobe svijeta i kraj pedesetogodišnjeg razdoblja vojnog suočavanja Zapada i Istoka.

Raspad blokovske podjele, što ga simbolizira pad Berlinskog zida, značio je veliko olakšanje i nadu za mnoge, prije svega male narode, da se u duhu

* Izlaganje slovenskog veleposlanika u Hrvatskoj na tribini Hrvatskog politološkog društva održanoj u studenom 1993.

** *Matija Malešič*, ambasador Republike Slovenije u Republici Hrvatskoj

nove Europe razvijaju put demokracije, pluralizma i poštovanja ljudskih prava. Takve, kazao bih optimalne i optimističke težnje bile su prihvaćene i 1990. godine u Pariškoj povelji.

Nažalost, brzo se pokazalo da tako nagle promjene nose sa sobom i nove probleme te da put ka potpunoj demokratizaciji u novo stvorenim državama neće biti jednostavan.

Uvjerenje da pri takvim, povijesno pozitivnim, događajima neće doći do oružanih sukoba, pogotovo ne u Europi, također se pokazalo preuranjeno. Na europskom jugoistoku, na prostorima naše bivše zajedničke države, kao i na nekim područjima bivšeg Sovjetskog Saveza dolazi do mnogih oružanih sukoba. Umjesto opasnosti sukoba visokog intenziteta, svjedoci smo brojnih raspršenih sukoba i ratova manjeg intenziteta, koji su često gori, okrutniji i krvaviji, te predstavljaju gaženje ljudskih prava, nezapamćeno u povijesti.

Tako ne iznenađuje, da se pozitivni povijesni procesi najteže realiziraju upravo na ovom području te da dolazi do najtežih povreda humanosti, ratnog prava, međunarodnih konvencija, do genocida i do izbjegličkog vala neslućenih razmjera.

Čini se, dakle, da će cijena postizanja demokratskih promjena, dosizanje europskih civilizacijskih normi, na ovom prostoru biti mnogo veća nego bilo gdje drugdje.

Ovi su događaji dokaz da suživot u bivšoj zajedničkoj državi, uz rađanje demokratskih trendova u Europi te priznavanje prava naroda na samoopredjeljenje, više nije bio moguć, a velikosrpska politika i tzv. SRJ ostala je rijetki relikv bivšega komunističkog uređenja.

Istodobno se pokazalo da međunarodna zajednica nije pravovremeno razumjela ove procese. Dijagnoza jugoslavenske bolesti bila je pogrešna, kao i primijenjena terapija, unatoč tome što su međunarodni principi poznati, odnosno unatoč tome što su prihvaćene međunarodne povelje koje određuju pravila igre u slučajevima povrede međunarodnih načela. Izgleda da svijet još uvijek ne raspolaže učinkovitim mehanizmima za sprečavanje takvih sukoba, a nema ni prave volje, ni potrebnog jedinstva za djelotvorno posredovanje. Tako se na nesretnom Balkanu ne oživotvoruje vizija nove koegzistencije, već novi multipolarizam sa starim strahovima.

Ocjenujemo li minule događaje kod nas, možemo zaključiti da su na pozitivne promjene najviše utjecala upravo stajališta Slovenije i Hrvatske te velika podudarnost njihovih mišljenja kad je riječ o osnovnim razlozima koji nalažu promjene, kao i kad je riječ o tome kako te promjene treba ostvariti izvan bivše zajedničke države u samostalnim i suverenim novim državama.

Uvod u velike društvene promjene bili su višestranački izbori u Sloveniji i u Hrvatskoj 1990. godine. U Sloveniji apsolutnu su većinu dobile stranke povezane u DEMOS-u. Pluralna dioba političke moći u Sloveniji bila je, i danas je, mnogo šira nego u drugim državama. To ima u operativnom smislu određene manjkavosti, jer se temeljne odluke donose teže nego što se očekivalo. U smislu daljnje demokratizacije cijeloga društva i rađanja civilnog društva takva pluralnost znači napredak.

Za naše političko uređenje znakovita je, također po novom Ustavu, prihvaćenom krajem 1991. godine, izgradnja parlamentarne demokracije s visokim stupnjem zaštite ljudskih prava, kao i prava manjina. Do prave profiliranosti pojedinih stranaka u smislu lijevog, desnog i središnjeg bloka, po mojem će mišljenju doći tek poslije nekoliko izbora. To se pokazalo i kad se raspadala DEMOS-ova koalicija u proljeće prošle godine, kad je došlo do nove Vladine koalicije, a i na posljednjim izborima krajem prošle godine, kad se u biti formirala velika koalicija, u kojoj suraduju stranke LDS, KDS i SDS-SDP, a od manjih stranaka samo SDSS.

Znakovita za razdoblje prije izbora 1990. godine, kao i poslije njih, u Sloveniji je bila iznimno jaka aktivnost slovenskih intelektualnih krugova oko Revije 57 te veliki utjecaj kulturnih i znanstvenih krugova na stvaranje slovenskog nacionalnog programa. Zato je, odmah u početnoj fazi, određen cilj: stvaranje samostalne države Slovenije.

Kontakti između Slovenije i Hrvatske bili su intenzivni poslije izbora i prilikom prihvaćanja najvažnijih političkih odluka, prije svega u pripremama plebiscitne odluke krajem 1990. Za samostalnu državu Sloveniju odlučili smo se plebiscitom u prosincu 1990. godine. Ta odluka koju je slovenski narod svestrano podržao, bila je osnova za prihvaćanje temeljnog ustavnog dokumenta o samostalnosti i nezavisnosti dana 25. lipnja 1991. godine, kao i Ustava krajem te godine. Istog dana kad i Slovenija nezavisnost je objavila i Hrvatska.

Obje su države priznale postojeće granice i granicu između Republike Slovenije i Republike Hrvatske odnosno republičke granice unutar bivše Jugoslavije postale su državne. Deklarirale su se sukcesorima bivše Jugoslavije te izrazile spremnost da prihvate sva načela međunarodnog prava te međunarodne ugovore koje je sklopila bivša Jugoslavija. U Deklaracijama o nezavisnosti Slovenija i Hrvatska jedna su drugoj prve priznale međunarodni pravni subjektivitet.

Time su bili uspostavljeni i međusobni odnosi dviju samostalnih država. Formalno bilo je završeno iznimno bogato i burno razdoblje osamostaljivanja, što možemo smatrati rezultatom zajedničkih nastojanja dviju susjednih država.

Nažalost, već sutradan ostvarile su se zle slutnje da taj proces neće biti tako jednostavan. Započela je otvorena agresija JNA na tek rođenu državu Sloveniju, koja je zahvaljujući nevjerojatnoj odlučnosti slovenskog naroda završila porazom agresora i njegovim skorim odlaskom iz Slovenije.

Činjenica je da je povlačenje bivše JNA iz Slovenije posljedica stvarnog vojnog poraza, a ne dobre volje Miloševića odnosno njegovih generala, kao što se ovi događaji često interpretiraju i u Hrvatskoj. Povlačeći se Armija je morala u Sloveniji ostaviti sve teško naoružanje.

Na uspješan završetak rata bitno je utjecala i činjenica da je Slovenija imala najdetaljnije razradenu strategiju teritorijalne obrane te da nakon poznatog ukaza vojnog vrha JNA u svibnju 1990. nismo predali sve naoružanje TO u ruke JNA, kao što se, nažalost, dogodilo u drugim republikama, a u cijelosti u BiH. Već od 1990. godine nismo slali naše regrute na služenje vojnog roka u druge republike. Na vojni poraz JNA utjecala je i njezina nesposobnost, pogrešna ocjena stanja te činjenica da se Slovenija nalazi na iznimno osjetljivom geostrateškom položaju i graniči sa zapadnoeuropskim državama.

Od odlučujućeg značaja bilo je i potpuno jedinstvo svih političkih stranaka. Iznimno važne bile su i propagandne aktivnosti, jer je tako svijet odmah saznao da se radi o agresiji centralistički, velikosrpski usmjerenih snaga na Sloveniju, što je bila posljedica jasno razrađenih analiza političke situacije u bivšoj Jugoslaviji i, nažalost, točnih prognoza daljnjih događaja i posljedica te agresije.

Ratna događanja prenesena su u Hrvatsku i BiH s mnogo tragičnijim posljedicama. Dakako, i taj rat mora završiti pobjedom žrtava tog rata. Za nas je nepobitna činjenica da je agresor Srbija i velikosrpska politika, stoga odlučno odbijamo teoriju po kojoj je krivica više-manje jednakomjerno raspoređena na sukobljene strane.

Mnogo je bilo, i bit će rasprava o tome jesu li Slovenija i Hrvatska, koje su inače postigle visok stupanj političke usklađenosti, u ratnim događanjima jedna drugu dovoljno pomagale. U obzir valja uzeti ocjene vojnih stručnjaka o tadašnjoj pripremljenosti na ratne sukobe širih dimenzija i na odazive međunarodne javnosti, koja je u to vrijeme još bila vrlo nesklona bilo kakvim promjenama na području bivše Jugoslavije.

U mirovnim pregovorima, Brionskim pregovorima i kasnije bio je potreban visok stupanj usklađenosti i diplomatske dovjetljivosti da bi nas strane države započele priznavati. Bilo je to vrijeme strpljivog, prije svega diplomatskog rada, velika škola naše diplomacije. Stoga treba odati priznanje ne samo našim vojnicima nego i našim diplomatskim djelatnicima. Pola godine poslije proglašenja nezavisnosti Sloveniju i Hrvatsku priznala je većina država, a početkom 1992. godine postali smo punopravni članovi KESS-a i UN-a. Time su obje države postigle sve zadane političke ciljeve i u okvirima međunarodne zajednice.

Zaključivanjem, rekao bih, povijesne i državotvorne faze ulazimo u sljedeću, ali ne lakšu fazu uređivanja odnosa između dviju suverenih država na bilateralnoj osnovi. Povezuju nas još neka zajednička pitanja, kao što su pitanja sukcesije i diobene bilance. Zajedno osjećamo i obaveze prema mnoštvu nezbrinutih izbjeglica, mnoštvu koje u Sloveniji dostiže broj od 70 tisuća, što je u narodu kojeg ima dva milijuna veliki postotak.

Činjenica je da nas je međunarodna zajednica, kao i većina država, dugo tretirala "u paketu", u okviru ukupne jugoslavenske krize. Već je neko vrijeme jasno, a pogotovo poslije zaoštavanja odnosa u BiH, da će rješavanje međunarodnih odnosa svake od naših dviju država ovisiti o njezinoj pripremljenosti i sposobnosti uključivanja u međunarodne tokove.

Slovenija je punopravna članica Savjeta Europe. Razumljivo da ćemo podupirati Hrvatsku, da od pridružene članice što prije postane punopravna članica, jer je to i u velikom interesu Slovenije. U našem je interesu i brže učlanjivanje Hrvatske u druge međunarodne organizacije, te međunarodne gospodarske i financijske institucije.

Slovenija uspješno vodi razgovore i sa EZ-om odnosno EU, s kojom već imamo sklopljen posebni aranžman. U prosincu ove godine započet će pregovori i o tzv. asocijacijskom sporazumu o pridruženom članstvu u EU. S EFTO-m uspješno teku razgovori o međusobnoj trgovini.

Slovenija je već članica MMF-a, Europske banke za obnovu i razvoj te drugih svjetskih bankarskih institucija, s kojima je već sklopila neke povoljne financijske aranžmane. Uključena je i u razne druge znanstvene i razvojne programe, primjerice, program PHARE.

Slovenija će uskoro potpisati sporazum o gospodarskoj suradnji po načelima slobodne trgovine s državama Višegradske skupine. Time će se otvoriti velike mogućnosti za trgovanje na tržištu od pedeset milijuna stanovnika u Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj i Poljskoj. Načelno su prihvaćene i odluke za uključivanje u europske sigurnosne sustave NATO i Zapadnoeuropsku uniju.

Poslije povlačenja JNA, Slovenija više nije upletena u ratna događanja i nije povezana s ratom ni vojno ni politički. Prati, međutim, te događaje duboko potresena i aktivno surađuje u naporima za mir, što dokazuju brojne inicijative i aktivni nastupi u međunarodnim organizacijama. Svojim postupcima i svojom politikom ne ugrožava nikoga, stoga je bila i može biti element stabilnosti na ovom području, a nikako dio odnosno područje potencijalnog "prelijevanja" ovog rata i s njim povezane krize. Zato smo odlučno protiv bilo kakve ideje ili koncepta restauracije bivšega jugoslavenskog prostora i ne želimo surađivati na konferencijama o Jugoslaviji s takvim namjerama. No, to ne znači da ne želimo obnavljati bilateralne, posebno ekonomske veze s cjelokupnim prostorom, kada za to budu sazrijeli uvjeti, a to znači poslije sklapanja mira, prestanka svih ratnih sukoba i kad bude postignut dogovor o pravednoj sukcesiji te poslije završene diobene bilance. Takva suradnja moguća je jedino na bilateralnoj i jednakopravnoj osnovi.

U ovom trenutku Slovenija je dosta stabilna srednjoeuropska država s pojedinim razvojnim problemima, koji su karakteristični i za sve druge nove demokratske države.

U Sloveniji se upravo odvijaju intenzivni procesi denacionalizacije i privatizacije, koji će ubrzo u cijelosti preoblikovati društveno vlasništvo u prave vlasničke odnose.

Bruto društveni dohodak po stanovniku je doduše pao s \$ 8.658 u 1990. godini na \$ 6.133 u 1992. godini, što je prije svega posljedica gubitka velikog dijela tržišta, pa se ubrajamo u manje razvijene države EZ, kao što su npr. Irska, Grčka, Portugal.

Velike uspjehe bilježimo u snižavanju inflacije. Očekujemo da će u 1993. godini godišnja stopa inflacije iznositi oko 25 posto. To je sigurno jedan od najvećih uspjeha slovenske ekonomske politike. U proračunskom memorandumu za sljedeću godinu zacrtana je godišnja stopa inflacije od samo 13 posto uz stopu rasta industrijske proizvodnje od jedan posto.

Iznimno je važno da je Slovenija postigla veliku stabilnost svoje nacionalne valute, prije svega dosljednom ekonomskom politikom i restriktivnom monetarnom politikom, koju posve samostalno vodi Banka Slovenije.

Unatoč padu industrijske proizvodnje i društvenog proizvoda, prosječni osobni dohodak u Sloveniji iznosi oko 700 DEM, što neki ekonomisti smatraju previsokim u odnosu na postignute gospodarske i proizvodne rezultate. Stoga valja očekivati da će ubuduće osobni dohoci bolje pratiti gospodarski rast i ekonomsku uspješnost.

Poseban je problem u Sloveniji razmjerno visoka stopa nezaposlenosti. Nezaposlenih je trenutno 135 tisuća, što je oko 13 posto. Ove probleme rješavamo s aktivnom gospodarskom politikom, s javnim radovima, a u sljedećem razdoblju i mjerama ekonomske politike za oživljavanje cjelokupnog gospodarstva.

Brzina i uspješnost uključivanja u europske i svjetske asocijacije svake države ovisi i o uređenju odnosa između susjednih država.

Svi moramo priznati da su odnosi između Slovenije i Hrvatske, nažalost, ispod razine odnosa koji su postojali u vrijeme osamostaljenja naših država. Mnogi ocjenjuju da je došlo čak do ohlađenja tih odnosa. I reakcije međunarodne zajednice na neke naše međusobne nesporazume nisu baš najljubaznije.

Naše, slovensko, strateško i dugoročno usmjerenje jest da s Hrvatskom razvijamo prisne, prijateljske i dobrosusjedske odnose i suradnju, koji će se temeljiti na načelima međusobnog povjerenja, nemiješanja i ravnopravnosti. Hrvatska je bila i ostaje ubuduće jedan od glavnih trgovinskih partnera.

Očito, zbog različitih političkih i gospodarskih prilika u našim državama, prioriteti i načini rješavanja pojedinih pitanja nisu u cijelosti usklađeni.

Republika Slovenija u posljednje vrijeme daje prednost prije svega uređenju odnosa na granici, pitanju gospodarske suradnje, pitanju robnih tokova, zaštite vlasništva, odgovarajućem uređivanju socijalnih, radnih odnosa i ekološkim pitanjima.

Republika Hrvatska, zbog posljedica rata u svojoj državi i još uvijek postojećeg rata u BiH, prisiljena je postavljati svoje prioritete u skladu s postojećom gospodarskom i političkom situacijom.

Stoga će se bilateralni odnosi lakše rješavati kada se ukupne prilike u Hrvatskoj budu stabilizirale.

Swjesni smo toga da smo dužni međusobno rješavati i ona pitanja koja su u odnosima s drugim državama već riješena. Moguće je, doduše, da se radi o dječjim bolestima novih demokratskih država, kao što misle mnogi. Zato će trebati preboljeti neke psihološke prepreke kao i to da nismo više u zajedničkoj državi, da su se promijenile ekonomske prilike, da postoji granica te da ćemo ubuduće svoje odnose graditi isključivo na bilateralnoj osnovi, uvažavajući pri tome interese svake od država. Naravno, ti interesi neće uvijek biti jednaki.

Držim nužnim da se kontinuirano vode razgovori o svim pitanjima. Granicu na kopnu treba označiti, a ne mijenjati, i potom polaziti iz ustavnih opredjeljenja obiju država te činjeničnog stanja na dan 25. lipnja 1991. Nužan je hitan razgovor o kriterijima za označavanje granice. Obavljen je već obiman posao na ekspertnoj razini. Značajan napredak postignut je i u imenovanju zajedničke međudržavne diplomatske komisije o granici. Granica na moru između Slovenije i Hrvatske nikada još nije bila određena, stoga će trebati uzeti u obzir međunarodno pravo i konvencije te činjenično stanje u Piranskom zaljevu na dan proglašenja nezavisnosti. Postoji i mogućnost međunarodne arbitraže, ako ne bi došlo do sporazumnog rješenja, ali prije toga treba pokušati ovaj problem riješiti međusobnim dogovaranjem.

U zajedničkom je interesu povećanje malograničnog prometa i suradnje uz granicu. Slovenija je prihvatila već niz postupaka koji vode liberalizaciji malograničnog režima. Uvjereni smo da se malograničnim režimom može riješiti niz pitanja koja su važna za ljude koji žive uz granicu.

Drugi sklop pitanja odnosi se na gospodarsku suradnju. Sporazum, već potpisan početkom prošle godine, nažalost nije ratificiran u hrvatskom Saboru. Otkazan je neposredno prije sastanka vladâ na jesen prošle godine. Bio je koncipiran tako da je omogućavao postupni prijelaz na slobodnu trgovinu između naših dviju država. Novi sporazum, koji predlaže hrvatska strana, sadržavat će klauzulu najvećih pogodnosti. To je niži stupanj međusobne razmjene u uspoređenju s trgovinskim sporazumima koje Slovenija upravo sklapa s nekim drugim srednjoeuropskim državama. S obzirom na već postignuti stupanj suradnje između većine članica Srednjoeuropske inicijative očekujemo da će morati doći do usklađenih ekonomskih odnosa i između naših država.

Kad je riječ o trendovima u međusobnoj robnoj razmjeni, moramo biti jako zabrinuti. Izvoz iz Slovenije u Hrvatsku u prvih devet mjeseci ove godine, u usporedbi s istim razdobljem lani iznosi samo 566,7 milijuna \$ (prošle godine 748,2 milijuna \$ odnosno 75,7 posto), uvoz iz Hrvatske (to jest hrvatski izvoz) samo 450,8 milijuna \$ (lani 662,3 milijuna \$ odnosno 68,1 posto). To je posljedica nepotpisanih sporazuma i dodatno uvedenih visokih carinskih nameta i taksi, što ne pridonosi većoj gospodarskoj suradnji. Stoga je nužno hitno rješavanje problema.

Za daljnje odnose važno je i pitanje zaštite vlasništva fizičkih i pravnih osoba. Drukčije postupanje na bilo kojoj strani, po našem mišljenju, ozbiljno ugrožava našu kredibilnost u angažiranju stranih partnera i njihovu spremnost na ulaganje. To pitanje važno je također radi preoblikovanja društvenog vlasništva u privatno vlasništvo te osnivanja mješovitih društava ili poduzeća s obzirom na njihovu uloženi dio.

Na istim principima treba rješavati i statusna i vlasnička pitanja glede Nuklearne elektrane "Krško" s jasnim stajalištem da svaka strana mora redovito plaćati obrtno troškove i cijenu za dobavljenu električnu energiju. Dogovoreno je da će se o svim pitanjima vezanim za NEK sklopiti poseban sporazum.

U neriješena imovinska pitanja valja ubrojiti i rješenje statusa štediša Ljubljanske banke u Filijali Zagreb. Prema posljednjim dogovorima na Bizeljskom, bit će potrebno odvojiti obaveze LjB, Filijale Zagreb, koja duguje svojim štedišama 187 milijuna \$ na račun stare devizne štednje. Čini se da možemo očekivati povoljan rasplet tog značajnog pitanja.

Drugi dio odnosi se na 341 milijuna \$, koji su hrvatske štediše prenijele iz LjB u hrvatske banke i koji sada predstavlja hrvatski javni dug. Pritom treba imati u vidu da su devize doista bile deponirane u NBJ, a poslovne banke su za njihovu protuvrijednost dobivale dinarska sredstva za svoje poslovanje. Činjenica jest da je Ljubljanska banka u Zagrebu do 1989. godine bila samostalna banka, a kasnije filijala LjB u Ljubljani. Stoga će biti potrebno točno ustanoviti, u kojim su razdobljima nastale njezine obaveze i kamo su plasirana dinarska sredstva dobivena na račun devizne štednje. Ponovno vraćanje deviza, koje su bile deponirane kod NBJ, bit će moguće tek poslije okončane rasprave o sukcesiji.

Na temelju posljednjih brojnih međusobnih razgovora na ministarskoj razini očekujemo da će biti uskoro moguće riješiti barem dio otvorenih pitanja i potpisati važne sporazume, koji su već dugo pripremljeni za potpis i ratifikaciju. Čini se da ćemo sporna pitanja morati rješavati postupno jer su očekivanja da je sva pitanja moguće riješiti odjednom, nerealna i preoptimistična.

Iskreno se nadam da je kratak zastoј u pregovorima o aktualnim pitanjima tek prolazan i da ćemo ta pitanja jednako uspješno riješiti, kao što smo bili uspješni kod priprema postupaka osamostalјivanja i zajedničkih napora za međunarodno priznanje.

Matija Malešič

SLOVENIAN POLICY AND SLOVENE-CROAT RELATIONS

Summary

The author presents the conditions in which Slovenia achieved independence: the break up of communism in Yugoslavia and the decision of the Slovene people for democracy; the threat of Greater Serbian policy and the strength of communism in the so-called Yugoslavia; and the international community's lack of understanding. In spite of unfavorable conditions, Slovenia became an independent state thanks to the successful defense against the aggression of the JNA (Yugoslav People's Army). After the brief conflict, a high degree of political stability was reached (in spite of the high number of parliamentary political parties), and a successful economic policy was established. Slovenia has a common interest with Croatia in international relations. The author emphasizes that Slovene-Croat relations can be advanced through systematic solving of potential conflicts: the determination of the exact border; obstacles to economic cooperation; protection of property rights; the status of the nuclear plant "Krško"; and the debt of the Bank of Ljubljana.